

Rhaglen Gyflawn

Cyfarfod

IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL CBC Y GOGLEDD

Dyddiad ac Amser

3.00 y.h., DYDD LLUN, 6ED HYDREF, 2025

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

(Am fynediad cyhoeddus, cysylltwch â ni)

Pwynt Cyswllt

Sera Jane Whitley

SerajaneWhitley@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 26/09/2025)

IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL CBC Y GOGLEDD

Aelodau a phleidlais

Y Cynghorwyr

Dafydd Rhys Thomas	Cyngor Sir Ynys Môn
Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
Mike Priestley	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Barry Mellor	Cyngor Sir Ddinbych
Glyn Banks	Cyngor Sir y Fflint
David Bithell	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Aelodau Cyfetholedig – Heb bleidlais

Angela Jones	Parc Cenedlaethol Eryri
Henry Bradshaw	Trafnidiaeth Cymru

Swyddogion Cyswllt Cynghorau Cyfansoddol

Huw Percy	Cyngor Sir Ynys Môn
Dafydd Wyn Williams	Cyngor Gwynedd
Geraint Edwards	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Emlyn Jones	Cyngor Sir Ddinbych
Katie Wilby	Cyngor Sir y Fflint
Darren Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Swyddogion yn bresennol

Alwen Williams	Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor
	Corfforedig y Gogledd
Iwan Evans	Swyddog Monitro
Claire Incledon	Dirprwy Swyddog Monitro
Dewi Morgan	Prif Swyddog Cyllid
David Hole	Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd

R H A G L E N

1. ETHOL CADEIRYDD AR GYFER 2025/26

I ethol Cadeirydd ar gyfer 2025/26.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER 2025/26

I ethol Is-Gadeirydd ar gyfer 2025/26, os yw'r angen yn codi.

3. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn ymddiheuriadau am absenoldeb.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

6. COFNODION

4 - 8

Bydd y Cadeirydd yn cynnig dylid llofnodi cofnodion cyfarfod y pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 30 Mehefin 2025 fel rhai cywir.

7. ADRODDIAD CHWARTEROL YR IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL 9 - 22

I ystyried yr adroddiad a chynnig argymhellion i'r Cyd-bwyllgor.

8. DATBLYGU'R RHAGLEN RTP AR GYFER 2026/27

23 - 26

I ystyried a nodi yr adroddiad.

IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL CBC Y GOGLEDD 30/06/2025

Yn bresennol:

Y Cynghorwyr:

Gary Pritchard (Cyngor Sir Ynys Môn), Craig ab Iago (Cyngor Gwynedd), Goronwy Edwards (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Barry Mellor (Cyngor Sir Ddinbych), Glyn Banks (Cyngor Sir y Fflint) a David Bithell (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Aelodau Cyfetholedig (Heb Bleidlais):

Angela Jones (Parc Cenedlaethol Eryri) a Henry Bradshaw (Trafnidiaeth Cymru)

Swyddogion Cyswllt Cynghorau Cyfansoddol:

Huw Percy (Cyngor Sir Ynys Môn), Gerwyn Jones (Cyngor Gwynedd), Geraint Edwards (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Emlyn Jones (Cyngor Sir Ddinbych), Katie Wilby (Cyngor Sir y Fflint) a Darren Williams a Gwen Thomas (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Swyddogion yn bresennol:

Alwen Williams (Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro), Misbah Mahmood (Swyddog Arweiniol Gwasanaethau Democratiaeth Cyd-bwyllgor Corfforedig), David Hole (Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd), Andy Roberts (Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Eraill yn bresennol:

Allan Pitt (ARUP) ac Adam Graham (Trafnidiaeth Cymru)

1. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cyngorydd Goronwy Edwards yn Gadeirydd yr Is-bwyllgor hwn ar gyfer 2025-26.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cyngorydd David Bithell yn Is-gadeirydd yr Is-bwyllgor hwn ar gyfer 2025-26.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:-

- Dafydd Wyn Williams (Cyngor Gwynedd) gyda Gerwyn Jones yn dirprwyo
- Iwan Evans (Swyddog Monitro)

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

6. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 31 Mawrth 2025 fel rhai cywir.

7. CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL GOGLEDD CYMRU - YMGYNGHORI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Brif Weithredwr CBC y Gogledd ac ymgynghorydd ARUP.

PENDERFYNWYD

Cymeradwyo'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a'r ddogfennaeth ategol er mwyn i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru er cymeradwyaeth a'i gyhoeddi gan y Gweinidog ym mis Medi 2025.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Yn dilyn Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, mae Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru 2021 yn trosglwyddo'r swyddogaeth o ddatblygu polisïau trafndiaeth mewn perthynas ag ardal pob un o'r Cynghorau Cyfansoddol i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae datblygu a gweithredu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn swyddogaeth statudol a weithredir gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drwy ei Is-bwyllgor, gyda chefnogaeth y Canllawiau i Gyd-bwyllgorau Corfforedig ar Gynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol (Fersiwn 2) 2023. Ar ôl cymeradwyo a chyhoeddi gan Lywodraeth Cymru, bydd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru yn cael ei fabwysiadu gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drwy ei broses weithredu i gyflwyno rhaglen fuddsoddi 5 mlynedd.

TRAFODAETH

Eglurwyd bod y draft hwn o Gynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru yn ogystal ag atodiadau ategol yn cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor hwn er mwyn i'w Aelodau ei adolygu a chyflwyno argymhelliad gwybodus i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru er cymeradwyaeth y Gweinidog perthnasol erbyn Medi 2025. Pwysleisiwyd bod yr Adroddiad a holl atodiadau ategol a gyflwynwyd fel rhan o'r eitem hon yn ymateb i ganllawiau a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru ar sut y dylai Cyd-bwyllgorau Corfforedig lunio a Datblygu Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol.

Manylwyd ar Adroddiad yr Ymgynghoriad a gyflwynwyd fel rhan o'r Eitem gan egluro ei fod yn crynhoi'r ymatebion a dderbyniwyd yn ystod yr 12 wythnos o ymgynghori cyhoeddus a gyflawnwyd rhwng 20 Ionawr a 14 Ebrill 2025. Mynegwyd balchder bod 1684 ymateb wedi cael ei gyflwyno i'r ymgynghoriad yn ystod y cyfnod hwn. Sicrhawyd bod yr ymatebion a dderbyniwyd wedi cyfrannu at y Cynllun, gan fod nifer o'i atodiadau ategol wedi cael eu haddasu yn unol â'r sylwadau a dderbyniwyd. Manylwyd bod rhai o'r prif addasiadau hyn yn cynnwys:

- **Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru** - Mae ymrwymiad bellach i gydymffurfio â pholisïau Rhwydwaith Gogledd Cymru (Trafndiaeth Cymru), gyda diweddariadau i ddyheadau rheilffordd a'r rhwydwaith bysiau. Tynnwyd sylw bod nifer o gynlluniau yn rhan o'r cynllun hwn a bod cydweithio gyda Thrafnidiaeth Cymru yn cynorthwyo datblygiadau posib i'r dyfodol megis Datblygu fflyd o drenau trydan, system 'pay as you go' er mwyn sicrhau bod trafndiaeth gyhoeddus yn

hawdd i'w ddefnyddio a bod gwaith yn cael ei wneud er mwyn sicrhau bod trenau ar gael yn amlach ac yn gyson. Pwysleisiwyd bod y Cynllun a pherthynas ehangach y Cyd-bwyllgor gyda Thrafnidiaeth Cymru yn un hirdymor gyda'r tebygolrwydd bydd prosiectau yn esblygu ac addasu dros amser. Tynnwyd sylw bod nifer o addasiadau eraill wedi cael ei wneud i'r cynllun a bod rhai o'r rhain yn cynnwys sicrhau cymorth i drigolion a defnyddwyr gorsaf Treffynnon (gan nad yw uwchraddio'r orsaf hwn yn flaenoriaeth i Drafnidiaeth Cymru ar hyn o bryd), gwella cysylltiadau gyda'r we, i'r Iaith Gymraeg yn ogystal ag addasiadau pellach i'r Cynllun yn dilyn rheoliadau 20mya a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru.

- **Crynodeb Annhechnegol** – sicrhawyd bod y ddogfen hon wedi cael ei addasu i adlewyrchu'r amrywiol newidiadau sydd wedi cael eu gwneud i'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn dilyn sylwadau'r ymgynghoriad cyhoeddus.
- **Cynllun Cyflawni'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol** - Pwysleisiwyd bod asesiad manwl o brosiectau a chostau wedi cael ei gyflawni ar y cyd gyda'r Awdurdodau Lleol, Trafnidiaeth Cymru a phartneriaid eraill. Eglurwyd bod gwybodaeth wedi cael ei gadarnhau o fewn y ddogfen hon sydd yn nodi sut bydd Cynllun y rhanbarth hwn yn cydweithio gyda'r Cynllun cenedlaethol. Ymhelaethwyd bod gwybodaeth am fforddiadwyedd wedi cael ei gynnwys o fewn y ddogfen sydd yn mynd i'r afael a chyllidebau Llywodraeth Cymru a'r arian sydd ar gael i ariannu'r amrywiol brosiectau. Manylwyd bod rhai o'r addasiadau eraill i'r ddogfen hon yn cynnwys gwybodaeth ar drefniant blaenoriaethu'r prosiectau a chynlluniau posib i ymestyn gwasanaethau Fflecsi megis Sherpa'r Wyddfa.
- **Arfarniad Llesiant Integredig** - Nodwyd bod y ddogfen hon wedi cael ei haddasu i gyd-fynd a'r gofynion a osodwyd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, yn dilyn derbyn adborth gan Lywodraeth Cymru i wneud hynny.
- **Datganiad Ôl-fabwysiadu ar gyfer yr Arfarniad Llesiant Integredig** - Eglurwyd bod y ddogfen hon yn newydd ac yn nodi sut mae'r Cynllun yn cydymffurfio gyda rheoliadau asesiadau amgylcheddol. Adroddwyd bod manylder yma ar sut y cyflawnwyd yr Arfarniad a'r effaith ehangach mae'n ei gael ar y Cynllun.
- **Adroddiad Ymgynghori** - Adroddwyd bod y ddogfen Newydd hon yn manylu ar sut y cyflawnwyd yr Ymgynghoriad Cyhoeddus, ei effaith ar y Cynllun ehangach a sut mae ymatebion wedi cael eu hystyried.
- **Yr Achos dros Newid** - Eglurwyd nad oes newid i'r ddogfen hon gan ei fod yn ddogfen gefnogol i'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Argymhellwyd y dylid sicrhau bod y Cyd-bwyllgor yn dirprwyo'r hawl i gywiro unrhyw fan addasiadau i'r Prif Weithredwr er mwyn sicrhau cywirdeb.

Tywyswyd yr Aelodau drwy'r camau nesaf o ddatblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol gan gadarnhau bydd y Cynllun yn cael ei gyflwyno i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Cadarnhawyd mai'r Cyd-bwyllgor bydd yn penderfynu os ydynt yn dymuno cyflwyno'r Cynllun drafft i Lywodraeth Cymru er cymeradwyaeth. Nodwyd, unwaith bydd y Cynllun wedi cael ei gymeradwyo gan y llywodraeth, y byddai'n weithredol ar unwaith ac ni fydd angen ei ail-fabwysiadu gan y Cyd-bwyllgor a'r Awdurdodau Lleol.

Tynnwyd sylw bod aelodau'r Is-bwyllgor wedi derbyn llythyr gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn amlygu seiliau penodol dros wrthwynebu trafodaeth ar y Cynllun o fewn y cyfarfod hwn, gan nodi eu dyhead i'r Cyd-bwyllgor ymdrin â'r llythyr fel ychwanegiad i'w hymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus. Diolchwyd iddynt am eu llythyr gan bwysleisio bod swyddogion ac Aelodau wedi ei dderbyn a rhoi ystyriaeth ddwys iddo.

Manylwyd ar gynnwys y llythyr er mwyn darparu eglurder, gan fanylu ar bob sail dros wrthod y Cynllun. Mewn ymateb i'r sail gwrthod cyntaf sy'n nodi bod dogfennaeth y cyfarfod hwn wedi cael eu cyhoeddi ar 25 Mehefin gan gyfyngu ar amser Aelodau i'w hystyried,

cydnabuwyd bod gwybodaeth fanwl iawn o fewn y ddogfennaeth. Fodd bynnag, sicrhawyd bod holl aelodau'r Is-bwyllgor hwn yn wybodus iawn am y Cynllun gan fod nifer o drafodaethau wedi cael eu cynnal ers Rhagfyr 2024 a bod yr Aelodau wedi bod yn weithredol iawn yn craffu'r ddogfennaeth o few neu awdurdodau lleol perthnasol a hefyd gydag Aelodau eraill yr Is-bwyllgor. Pwysleisiwyd nad oes penderfyniad ffurfiol yn cael ei gymeradwyo yn ystod y cyfarfod hwn ac ategu mai cyflwyno argymhellion i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yw pwrpas y cyfarfod. Ymhelaethwyd bod yr Ymddiriedolaeth yn nodi y dylai'r ddogfennaeth gael ei gyhoeddi 10-14 diwrnod cyn y cyfarfod. Nododd y Dirprwy Swyddog Monitro nad oedd sail i'r gwrthwynebiad hwn am y rhesymau uchod ac mai 3 diwrnod clir cyn dyddiad y cyfarfod yw'r dyddiad olaf gall ddogfennaeth Cyfarfodydd Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru gael eu cyhoeddi yn unol â'r Cyfansoddiad. Er eglurder, eglurwyd bod Aelodau wedi derbyn y ddogfennaeth ar 24 Mehefin.

Mewn ymateb i ail sail gwrthod o fewn y llythyr sy'n nodi na ddylai Atodiad 6 (dogfen atodol ryngweithiol y Cynllun Cyflawni), fod wedi cael ei golygu oherwydd, er budd tryloywder, dylai'r modd y mae ymgynghorydd yr is-bwyllgor ARUP yn mynd i'r afael â'r seiliau dros wrthwynebiad, gan gynnwys y seiliau cyfreithiol a wnaed yn eu gwrthwynebiad, fod yn y parth cyhoeddus, cadarnhaodd yr ymgynghorydd ARUP bod y ddogfen hon yn cyfeirio at nifer o gynlluniau'r awdurdodau lleol a chadarnhawyd nad yw'n ddogfen gyhoeddus oherwydd ei fod yn cynnwys gwybodaeth fasnachol gyfrinachol. Nodwyd bod y mwyafrif health o'r wybodaeth ar gael o fewn y Cynllun Cyflawni ei hun.

Mewn ymateb i'r drydedd sail dros wrthod o fewn y llythyr, sy'n nodi bod cynlluniau priffyrdd o fewn Adolygiad Ffyrdd Llywodraeth Cymru wedi dod i ben yn hytrach na'u hoedi, cadarnhaodd yr ymgynghorydd ARUP nad oes datblygiad ar y cynlluniau ac felly nid yw'r gwahaniaeth hwn yn y termau yn gwneud gwahaniaeth i hynny. Tynnwyd sylw bod swyddogion wedi cynnal trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru gan nodi bod ddogfennaeth ddiwygiedig yn cyfeirio at y ffaith nad oes datblygiad yn y cynlluniau hyn a byddai'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn awyddus i gefnogi adolygiad pellach o'r cynlluniau sydd o fewn yr Adolygiad Priffyrdd yn y dyfodol.

Eglurwyd os na fyddai'r Aelodau yn ystyried y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol drafft gan roi argymhellion i'r Cyd-bwyllgor, ac yn gohirio'r drafodaeth i gyfarfod arall o'r Is-bwyllgor hwn, byddai hynny'n arwain at oblygiadau amserlenni. Manylwyd bod y Cyd-bwyllgor yn anelu i gyfarch terfynau amser tynn er mwyn i Lywodraeth Cymru roi cymeradwyaeth i'r Cynllun dros yr haf. Ymhelaethwyd byddai hyn yn caniatáu i'r Cynllun gael ei gyhoeddi ym mis Medi. Fodd bynnag, sicrhawyd byddai'r drafodaeth yn cael ei ohirio i gyfarfod arall os byddai'r Aelodau yn cytuno eu bod yn dymuno gwneud hynny. Adroddodd y Dirprwy Swyddog Monitro nad oedd gofyn cyfreithiol i'w ohirio gan fod ystyriaeth fanwl wedi cael ei wneud i'r llythyr a gyflwynwyd gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru gan adrodd nad oedd eu seiliau dros wrthod y drafodaeth hon wedi profi'n deilwng.

Diolchwyd i'r holl bartneriaid ar draws Gogledd Cymru am eu cydweithrediad parhaus sydd wedi arwain at ddyfodiad y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol hyd yma. Diolchwyd hefyd i ymgynghorwyr ARUP am gydweithio'n agos gyda'r Cyd-bwyllgor Corfforedig er mwyn sicrhau bod drafft cynhwysfawr o'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (ac atodiadau ategol) yn cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor hwn a chyfarfod o Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd.

Dechreuodd y cyfarfod am 14:00 a daeth i ben am 14:45.

**ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL
6 Hydref, 2025**

TEITL: Adroddiad chwarterol yr is-bwyllgor trafnidiaeth strategol

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Adam Graham, Uwch Swyddog Trafnidiaeth

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Ystyried yr adroddiad chwarterol fel sy'n ofynnol ymhellach i'r Cylch Gorchwyl.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Ystyried yr adroddiad a gwneud argymhellion os oes angen i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

3.1. Cymeradwywyd y Cylch Gorchwyl yng nghyfarfod yr is-bwyllgor ar 1 Hydref 2024. Mae'r Is-bwyllgor bellach wedi bod yn ei le ers blwyddyn. Dyma'r ail adroddiad adolygu, gyda'r un blaenorol ym mis Mawrth 2025.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Mae'r Cylch Gorchwyl yn nodi y bydd yr "Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol yn paratoi adroddiad chwarterol ar ei waith ar gyfer y Cyd-bwyllgor Corfforedig a fydd yn cynnwys:

- Cynnydd o ran gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, gan gynnwys Rhaglenni a Phrosiectau unigol
- Perfformiad Ariannol y Pwyllgor
- Datblygiadau sydd ar y gweill"

4.2. Cyd-destun adroddiad o'r fath yw sicrhau bod gwaith yr is-bwyllgor yn agored ac yn dryloyw a bod ei swyddogaethau'n cael eu cyfathrebu'n glir. Cododd yr ymarfer ymgynghori ar y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ymwybyddiaeth o waith y CBC ac yn benodol ei bwerau mewn perthynas â datblygu a chyflawni polisiau trafnidiaeth ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru.

4.3. Mae rheoli adnoddau yn swyddogaeth yr is-bwyllgor sy'n cynnwys y cyfle i fonitro ac adolygu lefel a defnydd yr adnoddau sydd eu hangen, a lle mae'n ystyried ei fod yn briodol gwneud argymhellion i'r CBC mewn perthynas â'r materion hyn.

4.4. Mae'r Cylch Gorchwyl yn darparu y bydd adroddiadau chwarterol yn ffurfio rhan o brotocol craffu y cytunwyd arno a bydd ar ffurf fydd yn hwyluso ei gyflwyno i drefniadau Craffu neu drefniadau llywodraethu eraill fel y pennir gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

- 4.5. Cynhaliwyd yr is-bwyllgor gyntaf ar 1 Hydref 2024. Ers hynny, mae cynnydd sylweddol wedi'i gyflawni mewn cyfnod byr sydd wedi arwain at lansio'r ymarfer ymgynghori cyhoeddus yn llwyddiannus ym mis Ionawr a chyflwyno Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol i Lywodraeth Cymru ym mis Gorffennaf. Mae Aelodau'r is-bwyllgor wedi elwa o gyfarfod anffurfiol yn bersonol i ddatblygu gweithio ar draws y rhanbarth, ac i archwilio sgiliau a phrofiad a rennir i gefnogi'r gwaith o gyflawni prosiectau trafndiaeth yng Ngogledd Cymru. Bydd y croesffrwythloni rhanbarthol hwn o wybodaeth a sgiliau yn parhau i fod yn ffocws ar gyfer gwaith darparu a monitro yn y dyfodol.

5. ADRODDIAD CHWARTEROL

5.1. Cynnydd o ran gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP) - Ymgynghoriad

- 5.1.1 Dechreuodd cyfnod ymgynghori 12 wythnos ar y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'i ddogfennau atodol ar 20 Ionawr a daeth i ben ar 14 Ebrill 2025. Arweiniwyd y gwaith gan ARUP ar ran y CBC ac roedd yn cynnwys adnoddau digidol yn ogystal â ffisegol.
- 5.1.2 Roedd adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus yn cynnwys adroddiad ymgynghori a dogfennau ategol a oedd yn eu tro yn llywio ac yn diweddarau'r RTP a'r RTDP. Mae canfyddiadau'r ymgynghoriad a'r deilliannau wedi'u nodi mewn adroddiad i gyfarfod yr Is-bwyllgor ar 30 Mehefin, 2025.
- 5.1.3 Derbyniwyd cyfanswm o 1,684 o ymatebion. Roedd hyn yn cynnwys 1,421 yn ymwneud ag ymgyrch a gefnogwyd gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn gwrthwynebu Coridor yr A494/A55/Sir y Fflint (y cyfeirir ato'n gyffredin fel y 'Llwybr Coch') mewn perthynas â'r potensial canfyddedig o gefnffordd a gynigiwyd yn flaenorol yn cael ei chyfeirio fel rhan o ddyhead rhanbarthol mewn rhwydwaith ffyrdd strategol opsiynau i fynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth. Nid yw'r dyheadau a nodir yn RTP yn bolisiau arfaethedig a fydd yn effeithio ar y rhwydwaith ffyrdd strategol.

Yng nghyfarfod o'r Is-bwyllgor ar 30 Mehefin, diweddarwyd yr Aelodau am atebion i'r ymgynghoriad RTP, gan gynnwys gohebiaeth gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru mewn cysylltiad â'r grŵp gweithredu lleol "Stamp Out The Red Route". Dilynwyd hyn gan ymateb ysgrifenedig a anfonwyd at yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru gan Uchelgais Gogledd Cymru. Gellir gweld yr ymateb [yma](#).

Ar yr 2il o Fedi, anfonodd yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru llythyr pellach, sydd i'w weld yn Atodiad A. Atebodd Uchelgais Gogledd Cymru y llythyr yma ar 17 Medi, sydd i'w weld yn Atodiad B. Gan fod y llythyr a dderbyniwyd gan yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn uniaith Saesneg, anfonwyd yr ymateb ar 17 Medi yn Saesneg. Mae'r llythyr wedi'i gyfieithu i'w gynnwys gyda phapurau'r Is-bwyllgor.

- 5.1.4 Ochr yn ochr ag ymatebion unigol i'r ymgynghoriad, nodwyd 37 o ymatebion sefydliadol hefyd.
- 5.1.5 Yn gyffredinol, heblaw am y pryderon a godwyd am y Llwybr Coch, roedd teimlad cyffredinol yr ymatebion yn cefnogi'r cynlluniau a'r cynigion, a chodwyd amrediad eang o faterion, ar draws dulliau cludiant, ynghyd â sylwadau mewn perthynas â materion economaidd, cymdeithasol, ac amgylcheddol a masnachol.
- 5.1.6 Ystyriwyd yr holl adborth a dderbyniwyd yn ofalus, gan lywio'r RTP a'i ddogfennau ategol. Er mwyn helpu i ddangos sut mae'r adborth hwn wedi'i ystyried, mae pynciau'r adborth wedi'u

grwpio a'r ymatebion a ddarparwyd mewn dull 'You Said, We Did', y gellir dod o hyd iddynt yn yr Adroddiad Ymgynghoriad - DOLEN.

- 5.1.7 Paratowyd Datganiad Ôl-fabwysiadu ar gyfer yr Arfarniad Llesiant Integredig (IWBA) hefyd, sy'n egluro sut mae'r adborth wedi siapio'r IWBA a sut mae'r IWBA wedi hysbysu'r dogfennau RTP yn briodol (yn unol â'r egwyddorion Cydraddoldeb, egwyddorion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, yr Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA) a'r asesiadau cysylltiedig 57).
- 5.1.8 Fel rhan o'r gwaith i gwblhau'r RTP yn derfynol, gwnaed gwaith i nodi cofrestr o ymrwymadau. Mae hyn yn cynnwys camau y mae'r CBC wedi ymrwymo i symud ymlaen yn ystod y cyfnod RTP naill ai'r RTP neu fel ymateb i sylw ymgynghori. Bydd aelodau'n cael y diweddariad am hyn mewn cyfarfod yn y dyfodol.

5.2 Cymeradwyo RTP i'w gyflwyno

- 5.2.1 Ar 30 Mehefin 2025 rhoddwyd cyflwyniad i'r RTP a'r dogfennau ategol i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol. Roedd hyn yn cynnwys diweddariad ar newidiadau i ddogfennau drafft ar ôl ystyried adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus, a hefyd ein bwriad i wneud diwygiadau pellach a therfynol yn barod i'r CBC ym mis Gorffennaf 2025.
- 5.2.2 Argymhellodd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol y dylai'r CBC gymeradwyo'r RTP a'i ddogfennau ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidogion. Mae'r Is-bwyllgor wedi cydnabod a chanmol swyddogion a phartneriaid am yr ymdrech gydweithredol sylweddol oedd ei hangen i gynhyrchu'r dogfennau hyn yn barod i'w cyflwyno.
- 5.2.3 Ar 18 Gorffennaf, 2025 gwnaeth y CBC y penderfyniad i gymeradwyo Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a'r ddogfennaeth ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidog ym mis Medi 2025.
- 5.2.4 Mae'r RTP a'i holl ddogfennau cysylltiedig bellach wedi'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru. Disgwylir iddynt gael eu cymeradwyo gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru ym mis Medi. Disgwylir i hyn fod ar ôl y dyddiad cau cyflwyno ar gyfer papurau cyfarfod, felly bydd diweddariad yn cael ei ddarparu ar lafar yn y cyfarfod.

5.3 Grantiau, Moderneiddio a Chronfa Drafnidiaeth Ranbarthol

- 5.3.1 Ar hyn o bryd, mae cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gael i awdurdodau lleol ar gyfer cynlluniau trafnidiaeth ar gael drwy un o'r cronfeydd canlynol:
- Cronfa Trafnidiaeth Leol
 - Cronfa Ffyrdd Gwydn
 - Cronfa Teithio Llesol
 - Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Refeniw)
 - Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Cyfalaf)
 - Cronfa Llwybrau Diogel mewn Cymunedau
 - Cronfa ffyrdd heb eu mabwysiadu
 - Cronfa Trawsnewid Cerbydau Allyriadau Isel Iawn

- 5.3.2 Drwy broses o'r enw 'Moderneiddio Grantiau', mae Llywodraeth Cymru yn cyfuno'r ffrydiau cyllido hyn ar gyfer y blynyddoedd i ddod i mewn i un gronfa, a elwir yn y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol.
- 5.3.3 Drwy drosglwyddo i un Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol, wedi'i yrru gan yr RTP, bwriad Llywodraeth Cymru yw y bydd gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig rôl llawer mwy wrth ddyrannu a rheoli gwariant ar seilwaith cyfalaf yng Nghymru.
- 5.3.4 Yn dilyn canllawiau diweddar gan Lywodraeth Cymru, gofynnir i Gyd-bwyllgorau Corfforedig nodi Rhaglen RTP ddrafft sy'n dangos amserlen gyflawni ar gyfer cynlluniau i dderbyn cyllid yn ystod 2026/27 - blwyddyn gyntaf y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol. Mae swyddogion y CBC ac Arup yn gweithio gyda'r awdurdodau lleol i nodi'r cynlluniau blaenoriaeth o'r Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer dilyniant yn 2026/27. Bydd y broses hon hefyd yn nodi rhai blaenoriaethau ar gyfer blynyddoedd dau a thri. Yna rhaid cyflwyno'r amserlen gyflenwi i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo cyn i unrhyw gyllid gael ei ryddhau i awdurdodau lleol. Mae'r pwnc hwn yn cael ei ystyried yn fanylach mewn eitem agenda arall yn y cyfarfod hwn.

5.4 Amserlenni ar gyfer RTF

- 5.4.1 Bydd y gwaith yn y chwarter nesaf (a thu hwnt) yn canolbwyntio ar gwblhau'r RTP a datblygu'r rhaglen flaenoriaethol o gynlluniau trafndiaeth i'w hariannu gan y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol yn 2026/27. Y dyddiadau allweddol ar gyfer y darnau hyn o waith yw:
- **Medi** – Cymeradwyo'r RTP gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru
 - **Medi a Hydref** – gweithio gyda swyddogion awdurdodau lleol a chymorth ymgynghori i nodi a blaenoriaethu cynlluniau trafndiaeth i'w cynnwys yn y rhaglen RTP ddrafft i'w cyflawni yn 2026/27
 - **4 Tachwedd** - briffio anffurfiol Aelodau ar gynlluniau trafndiaeth cyn penderfyniad y CBC.
 - **Dechrau Tachwedd** – cyfarfod CBC arbennig i gymeradwyo'r Rhaglen RTP ddrafft
 - **21 Tachwedd** - Cyflwyno Rhaglen RTP ddrafft i Lywodraeth Cymru
 - **15 Rhagfyr** - diweddariad yr is-bwyllgor ar y cynnydd a'r camau nesaf
 - **19 Rhagfyr** – Adborth gan Lywodraeth Cymru ar y rhaglen RTP ddrafft
 - **30 Ionawr 2026** – Cyflwyno'r Rhaglen RTP derfynol i Lywodraeth Cymru
 - **Mawrth 2026** - Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo rhaglenni RTP ac yn anfon llythyrâu cynnig RTF ar gyfer FY2026-27 at yr awdurdodau lleol a Chyd-bwyllgorau Corfforedig

- 5.5 **Diweddariad ar raglenni a phrosiectau eraill sy'n cael eu cynllunio neu eu cyflwyno gan eraill**
Mae gan yr is-bwyllgor rôl mewn cynllunio, cydlynu a chynghori ar ymatebion rhanbarthol i gynigion Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella trafndiaeth gyhoeddus.

5.5.1 Rhwydwaith Gogledd Cymru

Mewn Uwchgynhadledd Trafnidiaeth a gynhaliwyd yn Wrecsam ym mis Mai 2025, lansiodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru Rhwydwaith Gogledd Cymru, gweledigaeth fuddsoddi gwerth biliynau o bunnoedd ar gyfer rhwydwaith trafndiaeth integredig, amledd uchel ar gyfer y rhanbarth. Bydd yn rhwydwaith sydd wedi ei gysylltu'n well, yn fwy hygyrch ac yn llawn cyfleoedd. Mae hefyd yn hwylusydd sylweddol tuag at gyflawni gweledigaeth Rhwydwaith T Trafnidiaeth Cymru – 1 Rhwydwaith, 1 Amserlen, 1 Tocyn, 1 Tîm, ochr yn ochr â'r symudiad tuag at Fasnachfreinio Bysiau.

Roedd y rhaglen a gyhoeddwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet yn cynnwys ymyriadau ar draws y tymor byr, canolig a hir, sy'n dod yn fwyfwy uchelgeisiol dros y cyfnod. Yn y tymor byr, roedd hyn yn golygu parhau i gyflwyno'r fflyd newydd o drenau sy'n gwasanaethu Gogledd Cymru, ac ail-frandio Lein y Gororau i Lein Wrecsam-Lerpwl.

Erbyn mis Mai 2026 mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i:

- Ddyblu amllder trenau rhwng Wrecsam a Chaer.
- Uwchraddio gorsafoedd rheilffordd ar Lein Wrecsam-Lerpwl.
- Cynyddu gwasanaethau ar Brif Lein Gogledd Cymru 50%.
- Cyflwyno gwasanaethau bws newydd i wella mynediad at swyddi yn Wrecsam a Glannau Dyfrdwy.
- Lansio trenau uniongyrchol rhwng Llandudno a Lerpwl.
- Dechrau cyflwyno talu wrth ddefnyddio ar wasanaethau rheilffyrdd yng Ngogledd Cymru.
- Dechrau'r gwasanaeth bws T13 rhwng y Rhyl a Wrecsam drwy Ruthun a Dinbych.
- Ychwanegu brandio Metro a Rhwydwaith Gogledd Cymru i drenau, bysiau a gorsafoedd i wneud y rhwydwaith yn haws i'w lywio.

Yn y tair blynedd nesaf maent wedi ymrwymo i:

- Cynnal uwchraddiadau yn Padeswood i ddatgloi mwy o gapasiti cludo nwyddau a theithwyr.
- Dechrau rhedeg dau drên yr awr rhwng Wrecsam a Lerpwl.
- Gwellu diogelwch a mynediad i'r orsaf ym Mwcle.

Yn ystod y pum mlynedd nesaf, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i:

- Cyflwyno mwy o drenau newydd ac adeiladu gorsafoedd newydd.
- Gwellu cysylltiadau rheilffordd â Maes Awyr Manceinion.
- Cael amserlen reilffyrdd gyson ar gyfer Prif Lein Gogledd Cymru.
- Uwchraddio signalau yn Gobowen i gynyddu capasiti ar Lein y Mers.

Hyd at 2035, mae'r ymrwymïadau'n cynnwys:

- Trydaneiddio Prif Lein Gogledd Cymru.
- Cynyddu capasiti plattform yng ngorsaf reilffordd Caer.
- Rhedeg pedwar trên yr awr o Wrecsam i Lerpwl.
- Cynyddu gwasanaethau ar Brif Lein Gogledd Cymru.
- Gwellu hygyrchedd mewn gorsafoedd yn sylweddol, gan gynnwys camu i mewn i'r trên ar lefel gwastad

Y tu hwnt i 2035, y cynigion yw:

- Cyflwyno gwasanaethau Metro i orsafoedd i'r de o Wrecsam i Gobowen.
- Gwellu amseroedd teithio rhwng Gogledd a De Cymru.
- Adeiladu gorsafoedd newydd i'r gogledd ac i'r de o Wrecsam, gan gynnwys Parkway ar yr A55.
- Trydaneiddio ac ail-signalu Lein y Mers.
- Gwellu cysylltiadau rheilffordd y Gogledd o Wrecsam i Leeds.

Mae'n bwysig nodi, lle mae ymrwymïadau Rhwydwaith Gogledd Cymru yn gorgyffwrdd â'r RTP, mae'r ymrwymïadau yn unol â gweledigaeth yr RTP. Yn arbennig o ran gwell mynediad i Barth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam, a dyheadau rheilffyrdd ar gyfer Prif Lein Gogledd Cymru, Rheilffordd Wrecsam-Lerpwl, a Chaer i Wrecsam, dan arweiniad athroniaeth Rhwydwaith T.

5.5.2 Metro Gogledd Cymru

Mae Trafnidiaeth Cymru wedi bod yn gweithio gydag awdurdodau lleol yn y rhanbarth ar ddatblygu nifer o brosiectau i wella'r cynnig trafndiaeth gynaliadwy ledled Gogledd Cymru. Mae'r rhain wedi'u hystyried yn y sylfaen bolisi RTP ac yn y cynlluniau RTDP, a fydd yn gweithredu fel y prif fecanwaith ar gyfer cyflawni cyfalaf. Mae'r gwaith wedi cynnwys:

- **Porth Wrecsam:** Fel rhan o Bartneriaeth Porth Wrecsam, mae cynlluniau'n cael eu datblygu ar gyfer canolfan drafnidiaeth integredig yng Ngorsaf Gyffredinol Wrecsam sy'n rhan allweddol o raglen adfywio ehangach.
- **Porth Bangor:** Datblygu cynigion i wella cerdded, beicio a mynediad i'r cyhoedd i orsaf Bangor a gwella amgylchedd yr orsaf.
- **Porth Caergybi:** Cynigion i wella amgylchedd yr orsaf a gwella mynediad cynaliadwy i'r orsaf a chyfleusterau'r porthladd, gan gynnwys gwell cysylltedd cerdded, beicio ac olwyno o ganol y dref ac ardaloedd preswyl a gwell darpariaeth bysiau.
- **Porth Caernarfon:** Archwilio opsiynau ar gyfer y ddynesfa ddwyreiniol i ganol y dref y gellir eu hwyluso trwy gael gwared ar y drosgffordd neu'r maes parcio aml-lawr presennol.
- **Gwella Gwytnwch y Fenai:** Datblygu opsiynau i wella gwytnwch a dibynadwyedd y pontydd dros y Fenai.
- Nodi opsiynau ar gyfer gwella dewisiadau ar gyfer teithio i'r gwaith mewn safleoedd cyflogaeth mawr gan gynnwys Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy ac Ystâd Ddiwydiannol Wrecsam.
- Nodi opsiynau ar gyfer gwelliannau seilwaith bysiau ledled y rhanbarth a fydd yn hwyluso gwell amser teithio a dibynadwyedd trafndiaeth gyhoeddus.
- Gwaith dichonoldeb sy'n ystyried gwasanaeth bws dwyrain-gorllewin gyda'r bwriad o ategu'r cynnig rheilffyrdd a gwella cysylltedd trawsffiniol.

5.5.3 Bws

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y bydd pobl ifanc rhwng 16 a 21 oed yn gallu reidio ar fysiau ledled Cymru am £1 yn unig o fis Medi ymlaen. Bydd tocynnau sengl yn costio £1 yn unig a bydd tocynnau diwrnod o £3 ar gael hefyd. Bydd yn caniatáu i bobl ifanc fwynhau teithio diderfyn gydag unrhyw wasanaethau bws sy'n cymryd rhan o 1 Medi am flwyddyn. Bydd Llywodraeth Cymru yn ymestyn y cynllun i blant 5 i 15 oed o fis Tachwedd ymlaen. Bydd prisiau gostyngol presennol i blant yn berthnasol tan hynny. Bydd angen mytravelpass ar bobl ifanc sy'n dymuno elwa o hyn.

Yn ystod yr haf, mae Arriva wedi bod yn rhedeg gwasanaeth newydd Cymru Coastliner: gwasanaeth bysiau haf cyflym newydd rhwng y Rhyl a Llandudno. Gweithredodd rhwng 22 Mehefin a 25 Awst. Roedd y gwasanaeth yn cysylltu y Rhyl a Llandudno mewn llai nag awr, gan alw mewn lleoliadau gan gynnwys Bae Cinmel, Towyn, Abergele, Bae Colwyn a Llandrillo-yn-

Rhos. Roedd y bws yn gweithredu bob awr, saith diwrnod yr wythnos, gan ddefnyddio bysiau aerdymeru.

Yn yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam ym mis Awst, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru, TrC ac Arriva wasanaeth T51 newydd TrawsCymru, sy'n cysylltu y Rhyl a Wrecsam o fis Medi ymlaen. Mae hyn yn disodli'r gwasanaeth 51/X51. Mae'r newidiadau allweddol yn cynnwys:

- i. O fis Medi 2025:
 - bysiau bob awr rhwng Rhuthun a Wrecsam (uwchraddiad o'r gwasanaeth bob dwy awr)
 - cyflwyno gwasanaeth bob awr rhwng Wrecsam a'r Rhyl ar ddydd Sul
 - prisiau symlach ac opsiynau tocynnau digidol
- ii. O fis Mawrth 2026:
 - integreiddio gwell â gwasanaethau rheilffyrdd a llwybrau eraill TrawsCymru
 - cerbydau modern, hygyrch newydd wedi'u cynllunio ar gyfer cysur a chynaliadwyedd

Yn ne-orllewin Cymru, rhwng 1 Gorffennaf a 23 Medi, mae Trafnidiaeth Cymru ac awdurdodau lleol wedi cynnal ymgynghoriad ar y rhwydwaith sylfaen arfaethedig ar gyfer y gwasanaethau bws masnachfaint yn y dyfodol. Mae'r amserlen ar gyfer cyflwyno rhwydwaith masnachfaint yn dangos dechrau 2027 ar gyfer De-orllewin Cymru, gyda Gogledd Cymru yn 2028.

5.5.4 Rhwydwaith Ffyrd Strategol

Rhwng 9 Rhagfyr 2024 a 4 Mawrth 2025, cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad ar Gynllun Adnewyddu Pont Afon Dyfrdwy ar yr A494.

Dangosodd yr ymgynghoriad cyhoeddus gefnogaeth gref i ddisodli Pont Afon Dyfrdwy yr A494 cyn gynted â phosibl. Roedd cefnogaeth i Opsiwn E fel ateb a fyddai'n lleihau'r effeithiau yn ystod y gwaith adeiladu, yn darparu sgrinio sŵn i drigolion lleol trwy fannau gwyrdd newydd ac yn darparu cysylltiadau teithio llesol ar draws Afon Dyfrdwy. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ymgynghori yn nodi ei bod hefyd yn amlwg o'r ymgynghoriad cyhoeddus bod pryder am dagfeydd ar yr A494 a chefnogaeth i gynlluniau a allai liniaru hyn. Prif bwrpas y cynllun yw disodli Pont Afon Dyfrdwy presennol yr A494 sy'n agosáu at ddod i ben ei hoes.

Ar ôl ystyried agweddau technegol, cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y cynllun ynghyd â'r sylwadau cadarnhaol a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus, mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru wedi penderfynu mabwysiadu Opsiwn E fel yr Opsiwn a Ffebrir i fynd i'r afael â'r problemau gyda Phont Afon Dyfrdwy presennol yr A494.

Roedd Opsiwn E yn cynnwys:

- Pont Afon Dyfrdwy newydd all-lein ynghyd â chyswllt teithio llesol o fewn tanbont reilffordd bresennol.
- Byddai hyn yn disodli Pont Afon Dyfrdwy gyda phont newydd yn union i fyny'r afon.
- Byddai gwaith ar y rheilffordd yn cael ei leihau gydag ardal ymyl y briffordd bresennol trwy'r strwythur yn cael ei ail-ffurfweddu i hwyluso llwybr teithio llesol.
- Hyd at 3km o lwybrau teithio llesol newydd a gwell.

Y camau nesaf ar gyfer y cynllun yw cwblhau'r dyluniad rhagarweiniol, y Datganiad Amgylcheddol ac adroddiad Cam 3 WeITAG. Yn dilyn hyn, bydd y Gorchmynion drafft yn cael eu cyhoeddi yn unol â Deddf Priffyrdd 1980 a Deddf Caffael Tir 1981.

- 5.5.5 Ym mis Gorffennaf, rhyddhaodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru ddatganiad ysgrifenedig ar 'Cynlluniau ar gyfer ein rhwydwaith ffyrdd'. Esboniodd hyn fod Llywodraeth Cymru bellach yn dechrau gwaith hanfodol i adnewyddu astudiaethau gwytnwch ar gyfer cefnffyrdd. Bydd hyn yn sicrhau bod ganddynt y sylfaen dystiolaeth i lywio penderfyniadau buddsoddi yn y dyfodol, er mwyn sicrhau bod ffyrdd yn parhau i chwarae eu rôl wrth gyflawni polisiau economaidd-gymdeithasol a sero net Cymru. Bydd hyn yn dechrau gydag astudiaethau o'r cefnffyrdd prysuraf: yr A55 a'r A494 yng Ngogledd Cymru a'r M4 yn Ne Cymru.

6. PERFFORMIAD ARIANNOL

- 6.1. Mae'r CBC wedi sicrhau cyllid ychwanegol o £200k gan Lywodraeth Cymru ar gyfer dilyniant RTP ac RTDP ym mlwyddyn ariannol 2025/26.
- 6.2. Mae gwariant ariannol ar gymorth ymgynghori hyd yma wedi cael ei ddefnyddio i gomisiynu ARUP i ddarparu cymorth technegol a chyflenwi ers dechrau 2024 ar gyfer pob elfen o ddarparu RTP. Ar hyn o bryd mae'r gwariant hwn (rhwng 2023/4 a Medi 2025) yn £312,999.41. O hynny, hawliwyd £271,281.95 o grant Llywodraeth Cymru.
- 6.3. Ymunodd Uwch Swyddog Trafnidiaeth ag Uchelgais Gogledd Cymru ym mis Awst ar secondiad dwy flynedd o Drafnidiaeth Cymru. Mae hyn yn dangos y bartneriaeth sy'n gweithio rhwng Uchelgais Gogledd Cymru a sefydliadau eraill sydd â diddordeb mewn cyflawni RTP a RTDP. Disgwylir y bydd yr Uwch Swyddog Trafnidiaeth yn ymgymryd â chyfrifoldebau'r CBC wrth gefnogi'r gwaith o gyflawni'r RTP, gyda chefnogaeth tîm ehangach Uchelgais Gogledd Cymru.
- 6.4. Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn prynu cefnogaeth gan Gyngor Gwynedd fel yr awdurdod lletyol. Mae hyn yn rhoi amser i swyddogion ar gyfer cymorth ar Wasanaethau Cyfreithiol, Gwasanaethau Democrataidd, a chymorth cyllid.

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol sy'n deillio o'r adroddiad hwn.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Rhoddir sylw i'r goblygiadau cyfreithiol a llywodraethu yng nghorff yr adroddiad.

ATODIADAU:

Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Dim sylwadau i'w hychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

Credaf fod yr adroddiad yn adlewyrchiad teg o'r sefyllfa gyfredol. Nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir.

Alwen Williams
Chief Executive
Ambition North Wales
Government Buildings
Sarn Mynach
Llandudno Junction
Conwy
LL31 9RZ

Your Ref: AW/ls
2nd September 2025

Dear Ms Williams,

RE: The North Wales Regional Transport Strategy

Thank you for your letter of 9th July 2025. We would like to make the following points in relation to it:

We welcome the removal of the Red Route from the draft North Wales Regional Transport Plan (dNWRTP), in conjunction with your confirmation that the dNWRTP is not pursuing its re-emergence. We further welcome removal of the term "paused" as set out in your letter.

However, we remain concerned at your statement that one of the duties of the dNWRTP is to set out "regional aspirations" for the strategic road network (SRN). We have examined Welsh Government statutory advice to CJC's with regard to the formulation of RTPs, and the secondary legislation relating to the establishment, roles, and powers of CJC's with regard to transport, and we can find no reference to this purported "aspirational" role of RTPs. Indeed, points 1 and 9 in the Welsh Government statutory guidance state:

1. We DO want the RTPs to be firmly focused on achieving modal shift.

9. We DO want you to include disincentives for car use as well as incentives for more sustainable travel.

We would be grateful if you could inform us as to where reference to the supposed aspirational role of RTPs occurs in the guidance and/or legislation.

Whilst the above may seem somewhat academic, "aspirational" statements in statutory documents are a bad practice example of the phenomenon of "creeping validation". This is the process whereby references to policy or project initiatives, where such references are made by authorities acting beyond their remit, gather materiality to themselves, by being subsequently cited by the authority to whom the powers to pursue such initiatives fall. Thus the dNWRTP's statement at new SRN3 that the CJC ***"Supports the Welsh Government reviewing the case for strategic highway schemes where these can provide wider benefits and enhance facilities for sustainable travel"***, being aspirational, should have no materiality, because in making such a statement, the CJC is acting beyond its remit and against statutory guidance and legislation. Indeed, and in support of this, the SEA of the dNWRTP explicitly declines to assess the environmental implications of such statements on the grounds that they are aspirational, stating that they are ***"for others to decide upon"***, thus confirming that they have no materiality.

Ymddiriedolaeth Natur
Gogledd Cymru
North Wales
Wildlife Trust

northwaleswildlifetrust.org.uk

info@northwaleswildlifetrust.org.uk

Prif Swyddfa:

Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:

Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

Head Office:

Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:

Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

However, you state on page 2 of your letter that it is ***"important that the Regional Transport Plan sets out options to address transport related problems on the SRN and highlight regional aspirations for strategic roads"***. This is illogical. Such statements cannot be so important as to merit inclusion in the dNWRTP, whilst at the same time being not important enough to merit being subject to statutory SEA.

We therefore advocate that, at a minimum:

1. The final version of the dNWRTP to be sent to the Welsh Ministers should include a paragraph to the effect that its aspirational statements in relation to project development have no materiality in project/policy formulation, and
2. Aspirational statements at SRN3, for example, are re-formatted and redesigned to clearly distinguish them from statutory RTP policies.

Does the dNWRTP support new highway construction schemes?

Whilst we welcome several of the changes set out in the July 2025 version of the dNWRTP and subsequent additional changes set out in your letter, it is still not clear whether or not the CJC supports making the case for new highway schemes as part of the strategic road network in general or at any particular location on it in particular.

The amended text of SRN3 set out in your letter states:

"SRN Aspiration 3: The case for delivering selected paused strategic highway schemes should be reviewed, particularly where these can provide wider benefits and enhance facilities for sustainable travel. Priority routes are the A494/A55/Flintshire Corridor"

However, this appears to us to be contradicted by the consultants' report into responses to objectors' representations that the CJC does not support re-examining the case for the Red Route (and as an aside, we have received communication from the Cabinet Secretary for Transport that this is also the Welsh Government's approach).

One interpretation of the new text set out in your letter is that the CJC supports the re-examination of transport-related problems at certain locations/corridors on the strategic road network, but, crucially that that re-examination would not result in a recommendation for completely new major highway construction on the part of the CJC. The implication of this interpretation is that the CJC supports the examination of the full gamut of possible solutions to transport-related problems on the strategic road network, including on- or near-line upgrade-related solutions, public and active travel-related solutions and non-physical works-related solutions (SMART measures). This approach would appear to us to be reasonable, and to be in conformity with the Wales Transport Strategy Y Llwybr Newydd, in accordance with which the NWRTP must act.

In the light of the above, and on the understanding that we are broadly in agreement in relation to this matter, we respectfully advocate that, in the interest of clarity, SRN 3 be amended as follows. Our suggested amendments below are in red:

"SRN Aspiration 3: The case for delivering selected paused strategic highway schemes should be reviewed, particularly

northwaleswildlifetrust.org.uk

info@northwaleswildlifetrust.org.uk

Prif Swyddfa:

Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:

Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

Head Office:

Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:

Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

where these can provide wider benefits and enhance facilities for sustainable travel, and are in conformity with the transport mode hierarchy set out in the Wales Transport Strategy Y Llwybr Newydd. Priority routes are the A494/A55/Flintshire Corridor and the A483 Wrexham.

However, it should be noted that aspirational statement SRN3 cannot be delivered by the RTP, as the strategic highway network is the responsibility of the Welsh Government, not local authorities. Thus, SRN3 is not a Regional Transport Plan policy.

The CJC's Ongoing Discussions with the Welsh Government with Regard to the Strategic Road Network:

We note at page 3 of your letter the statement that:

"we have engaged with the Trunk Road Agent and the Welsh Government to help understand their priorities and plans, to inform the Regional Transport Plan's 'strategic road network aspirations'"

We would be most grateful if you could inform us whether such discussions are in the public domain, and if so, how they can be accessed by us and others.

The Version of the dNWRTP to be Submitted to the Welsh Ministers:

Notwithstanding our suggested changes set out in this letter, and in the interests of clarity, we would be most grateful if you could confirm in writing that it is the July 2025 version of the dNWRTP, amended by the changes set out in your letter of July 9th which will be submitted to the Welsh Ministers, and that no further changes in relation to highways will be proposed or made to the dNWRTP.

We would be most grateful if you could keep us informed of developments in relation to the NWRTP.

We would further be grateful if you could acknowledge receipt via email.

Yours sincerely,

Adrian Lloyd Jones
Head of Living Landscapes

northwaleswildlifetrust.org.uk

info@northwaleswildlifetrust.org.uk

Prif Swyddfa:

Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:

Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

Head Office:

Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:

Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

AR E-BOST: Adrian.Jones@northwaleswildlifetrust.org.uk

Adrian Lloyd Jones,
Pennaeth Tirweddau Byw,
Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru.

Ein Cyf / Our Ref: AW/AG-Is
Eich Cyf / Your Ref:
Dyddiad / Date: 17 Medi, 2025

Annwyl Mr. Jones,

CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL GOGLEDD CYMRU

Diolch am eich llythyr dyddiedig 3 Medi, 2025. Rydym yn gwerthfawrogi eich adborth, gan nodi'r newidiadau a wnaed i'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP) mewn ymateb i'ch llythyr blaenorol ac ymatebion eraill a gawsom, ynglŷn â geiriad Dyhead SRN 3 yn yr RTP drafft. Rydym yn croesawu eich cyfranogiad yn y broses hon hyd yma ac, ymhellach i'r ymateb hwn, yn cynnig cynnal cyfarfod efo chi i drafod unrhyw bryderon pellach sydd gennych.

Dyhead SRN 3

Roedd adran Pwyntiau Allweddol y canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru i CBC sy'n datblygu RTPs yn cynnwys, fel y dywedwch, yr angen i ganolbwyntio ar newid moddol a chael gwared ar y cymhelliant i ddefnyddio ceir. Fodd bynnag, mae'r canllawiau hefyd yn nodi disgwyliad bod yr RTP yn ystyried cyfleusterau a gwasanaethau trafndiaeth sydd:

- Eu hangen i gwrdd ag anghenion pobl sy'n byw neu'n gweithio yn y rhanbarth, sy'n ymweld neu sy'n teithio drwy'r rhanbarth;
- Yn angenrheidiol ar gyfer cludo nwyddau.

Mae'r canllawiau hefyd yn nodi sut mae'n rhaid i RTPs gynnwys trosolwg sy'n seiliedig ar dystiolaeth o'r sefyllfa drafndiaeth bresennol a'r newidiadau tebygol dros gyfnod y cynllun - wedi'i gysylltu'n agos â chynllunio defnydd tir. Dylai hyn gynnwys cyfleoedd a rhwystrau i fynd i'r afael â'r blaenoriaethau yn Strategaeth Drafndiaeth Cymru a dylai gyd-fynd â'r Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Cenedlaethol.

Mae rhwydwaith ffyrdd strategol Gogledd Cymru yn hanfodol i, ac mae'n siŵr y bydd yn parhau i fod yn hanfodol i, ddiwallu anghenion trigolion, cymudwyr ac ymwelwyr; ac mae'n hanfodol i ddiwallu anghenion y sector cludo nwyddau, a'n porthladdoedd. Ar ben hynny, mae'n hanfodol bod ein rhwydwaith trafndiaeth gyhoeddus a'n gwasanaethau yn cael eu hintegreiddio â'n rhwydwaith priffyrdd er mwyn gwneud y mwyaf o gyfleoedd ar gyfer newid moddol a lleihau allyriadau cerbydau preifat. Adlewyrchir hyn yn llawer o'r ymatebion i'r ymgynghoriad a dderbyniwyd ar yr RTP drafft.

Felly, rydym wedi ceisio cynhyrchu RTP sy'n ystyried cyd-destun materion ffyrdd a rheilffyrdd strategol er mwyn adlewyrchu'n gywir y problemau trafndiaeth allweddol yng Ngogledd Cymru, fel y cefnogir gan dystiolaeth dechnegol ac adborth rhan-ddeiliaid. Mae gennym swyddogaeth statudol i ddatblygu polisïau trafndiaeth yn y rhanbarth. Fodd bynnag, yn unol â chanllawiau'r RTP, rydym wedi bod yn glir

i beidio â chyflwyno polisïau yn yr RTP sy'n effeithio ar y rhwydwaith ffyrdd strategol neu'r rhwydwaith rheilffyrdd, na chynnig cynlluniau yn y Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol, na allai ein partneriaid awdurdodau lleol yng Ngogledd Cymru eu cyflawni.

Ar ôl ystyried datblygiad yr RTP trwy'r broses benderfynu a sefydlwyd drwy drefn llywodraethu'r CBC, rydym yn fodlon ei fod yn gwneud yn glir nad oes gan y CBC, nac awdurdodau lleol, unrhyw ddylanwad uniongyrchol ar y Rhwydwaith Ffyrdd Strategol: *"nid oes gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig ac awdurdodau lleol yng ngogledd Cymru ddylanwad uniongyrchol ar y rhwydwaith ffyrdd strategol. Fodd bynnag, mae'n bwysig bod y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol hwn yn nodi opsiynau i fynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth ar y rhwydwaith ffyrdd strategol ac yn tynnu sylw at ddyheadau rhanbarthol ar gyfer ffyrdd strategol gan fod y rhain yn allweddol i gefnogi ein dyheadau cysylltedd ehangach ar gyfer Gogledd Cymru."* Dyma pam mae adran SRN y Cynllun yn cynnwys dyheadau, tra bod yr adrannau sy'n ymwneud â chyflawni rhanbarthol yn rhai lle mae gennym ddylanwad mwy uniongyrchol i ddatblygu polisïau y gallwn eu symud ymlaen.

Mae'r Dyhead SRN3 diwygiedig yn nodi barn y CBC bod angen adolygu'r achos dros gynlluniau priffyrdd strategol lle mae manteision ehangach posibl. Byddai unrhyw adolygiad yn cael ei arwain gan Lywodraeth Cymru, ac ni fyddai'n briodol rhagflaenu canfyddiadau unrhyw adolygiad yn yr RTP. Mae'r dyhead fel mae wedi'i ysgrifennu ar hyn o bryd yn cydnabod y dylai cynlluniau priffyrdd strategol sy'n effeithio ar y rhwydwaith ffyrdd strategol gael eu hadolygu yng nghyd-destun darparu ystod ehangach o fanteision gan gynnwys hwyluso teithio cynaliadwy. Nid yw hyn yn mynegi cefnogaeth i unrhyw atebion a hyrwyddwyd yn flaenorol nac yn ceisio dylanwadu ar ganlyniad unrhyw adolygiad.

Trafodaethau Parhaus y CBC gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r Rhwydwaith Ffyrdd Strategol:

Mae'r ymgysylltiad â'r Asiant Cefnffyrdd a Llywodraeth Cymru wedi ceisio helpu i sicrhau bod y testun sydd wedi'i gynnwys yn yr RTP yn adlewyrchu eu cynlluniau a'u safbwynt ar yr SRN. Mae ymgysylltu wedi digwydd trwy gyfarfodydd ar-lein rheolaidd i helpu i siapio'r RTP wrth ei ddatblygu. Fel rhan o gefnogaeth Llywodraeth Cymru wrth ddatblygu ei adolygiad o'r RTP a dogfennau cysylltiedig ar gerrig milltir allweddol, mae wedi ymgysylltu â'i adrannau perthnasol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'w dimau trafndiaeth gyhoeddus a phriffyrdd.

Fersiwn y NWRTP a gyflwynwyd i Weinidogion Cymru

Gallaf gadarnhau mai fersiwn yr RTP a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2025 yw'r fersiwn derfynol arfaethedig sydd wedi'i chyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo, ar ôl i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol ei ystyried ac yn dilyn penderfyniad y CBC i gymeradwyo ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Gorffennaf.

Ar ôl i'r CBC ei gymeradwyo, cyflwynwyd yr RTP i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo yn unol ag amserlenni Llywodraeth Cymru ac nid oes gennym unrhyw gyfle i wneud diwygiad pellach ar y cam hwn. Fodd bynnag, byddwn yn anfon eich gohebiaeth a'r ateb hwn at Lywodraeth Cymru i sicrhau eu bod yn gweld y materion rydych wedi'u codi.

Yn gywir,

Alwen Williams

Alwen Williams
Prif Weithredwr

**ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL
6 Hydref, 2025**

TEITL: Datblygu'r Rhaglen RTP ar gyfer 2026/27

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Adam Graham, Uwch Swyddog Trafnidiaeth

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Cyngori'r Is-bwyllgor am y broses a'r amserlenni ar gyfer datblygu Rhaglen RTP ar gyfer 2026/27 i'w chyflwyno i Lywodraeth Cymru.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Bod yr is-bwyllgor yn nodi'r adroddiad.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Mae'r adroddiad at ddibenion gwybodaeth.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Ar hyn o bryd, mae cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gael i awdurdodau lleol ar gyfer cynlluniau trafnidiaeth drwy un o'r cronfeydd canlynol:

- Cronfa Trafnidiaeth Leol
- Cronfa Ffyrdd Gwydn
- Cronfa Teithio Llesol
- Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Refeniw)
- Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Cyfalaf)
- Cronfa Llwybrau Diogel mewn Cymunedau
- Cronfa ffyrdd heb eu mabwysiadu
- Cronfa Trawsnewid Cerbydau Allyriadau Isel iawn

- 4.2. Drwy broses o'r enw 'Moderneiddio Grantiau', mae Llywodraeth Cymru yn cyfuno'r ffrydiau cyllido hyn ar gyfer y blynyddoedd i ddod i mewn i un gronfa, a elwir yn Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol.

- 4.3. Drwy drosglwyddo i un Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol, wedi'i yrru gan yr RTP, bwriad Llywodraeth Cymru yw y bydd gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig rôl llawer mwy wrth ddyrannu a rheoli gwariant ar seilwaith cyfalaf yng Nghymru.
- 4.4. Yn dilyn canllawiau diweddar gan Lywodraeth Cymru, gofynnir i Gyd-bwyllgorau Corfforedig nodi Rhaglen RTP ddrafft sy'n dangos amserlen gyflawni ar gyfer cynlluniau i dderbyn cyllid yn ystod 2026/27 - blwyddyn gyntaf y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol. Mae swyddogion y CBC ac Arup yn gweithio gyda'r awdurdodau lleol i nodi'r cynlluniau blaenoriaeth o'r Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer dilyniant yn 2026/27. Bydd y broses hefyd yn nodi rhai blaenoriaethau ar gyfer blynyddoedd dau a thri. Yna, rhaid cyflwyno'r atodlen gyflawni i Lywodraeth Cymru am gymeradwyaeth cyn bod unrhyw gyllid yn cael ei ryddhau i awdurdodau lleol. Mae'r pwnc hwn yn cael ei ystyried yn fanylach mewn eitem agenda arall yn y cyfarfod hwn.

5. CRONFA TRAFNIDIAETH RANBARTHOL

- 5.1. O flwyddyn ariannol 2026/27, bydd Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid ar gyfer cynlluniau trafnidiaeth lleol drwy'r Gronfa Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTF) i gefnogi cyflawniad y polisïau a'r blaenoriaethau sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP) a'r Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTDP), sy'n cyfrannu at Llwybr Newydd (WTS).
- 5.2. Er mwyn sicrhau cyllid RTF i Ogledd Cymru, mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i'r CBC gydlyn cynhyrchu rhaglen o gynlluniau, sy'n nodi'n glir yr ymyraethau y bydd awdurdodau lleol cyfansoddol yn eu cyflawni dros y flwyddyn ariannol nesaf gyda chefnogaeth grant RTF. Rhaid i'r rhaglen o gynlluniau fod yn unol â'r RTDP.
- 5.3. Mae gofyn i'r cynlluniau sy'n cael eu hariannu drwy RTF gael eu categorio i'r meysydd gweithgarwch sydd i'w gweld yn Nhabl 1.

Cyfalaf	Refeniw
Diogelwch Ffyrdd	Diogelwch Ffyrdd
Teithio llesol (cerdded, olwyno a beicio)	Gwasanaethau gweinyddol y Cyd-bwyllgor Corfforedig
Cludiant Cyhoeddus	Newid Ymddygiad
Cerbydau gydag Allyriadau Isel lawn	
Priffyrdd	
Rheoli a monitro rhaglen	
Gwaith paratoi rhaglen rhanbarthol	

Tabl 1

6. TREFNIADAU ARIANNU

- 6.1. Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i Gyd-bwyllgorau Corfforedig gefnogi rheolaeth rhaglen effeithiol o'r grant a rhagweld cyflawniad effeithiol ac amserol gan awdurdodau lleol.

6.2. Yn 2026/27, bydd cyllid ar gyfer cynlluniau yn cael ei ddyfarnu'n uniongyrchol i'r awdurdod lleol i'w gyflawni. Yn y blynyddoedd i ddod, rhagwelir y gellid dyfarnu cyllid i'r CBC i'w ddosbarthu i awdurdodau lleol.

6.3. Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl y bydd ffocws clir ar gyflawni prosiectau ar lawr gwlad yn ystod 2026/27, a rhaid i'r ymyraethau sy'n cael eu cyflawni arddangos gwerth gorau am arian.

7. DATBLYGU'R RHAGLEN RTP AR GYFER 2026/27

7.1. Fel rhan o'r canllawiau a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r CBC wedi cael cyfres o ffurflenni templed i'w cwblhau, gyda manylion yr ymyraethau cludiant i'w hariannu yn 2026/27. Mae Uchelgais Gogledd Cymru, gyda chefnogaeth ymgynghoriaeth gan Arup, yn gweithio gyda swyddogion awdurdodau lleol ledled y rhanbarth i gwblhau'r ffurflenni hyn.

7.2. Mae offeryn taenlen Model RTF a ddatblygwyd gan Arup yn allweddol i'r broses hon. Mae hwn yn cael ei boblogi gan swyddogion o awdurdodau lleol gyda manylion ar gyfer pob un o'r cynlluniau yn yr RTDP. Mae'r manylion hynny'n cynnwys:

- Math y cynllun (yn seiliedig ar ardaloedd gweithgareddau a ddangosir yn Nhabl 1)
- Gofynion Cyfalaf a Refeniw
- Arian cyfatebol posibl
- Dyddiadau cychwyn a gorffen posib
- Proffil gwariant posibl hyd 2026/27
- Cyflawni yn erbyn cyfres o allbynnau a chanlyniadau a nodwyd gan Lywodraeth Cymru

7.3. Mae'r canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru bellach yn caniatáu i gynlluniau ychwanegol (h.y. cynlluniau nad ydynt yn yr RTDP) gael eu cynnwys yn y rhaglen yn ddarostyngedig i gael eu cyflwyno a'u cytuno gan Lywodraeth Cymru ar adroddiad WelTAG 0. Mae hyn yn caniatáu rhywfaint o hyblygrwydd i ymateb i ddigwyddiadau annisgwyl neu flaenoriaethau newidiol dros gyfnod yr RTP.

8. AMSERLEN A GOBLYGIADAU AR GYFER YR IS-BWYLLGOR A'R CBC

8.1. Mae Tabl 2 yn dangos yr amserlen y mae Llywodraeth Cymru wedi'i gosod ar gyfer cyflwyno'r rhaglen.

Dyddiad	Gweithgaredd
Awst i Hydref 2025	Mae Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn gweithio gydag awdurdodau lleol, arweinwyr meysydd gweithgareddau o Lywodraeth Cymru, a Thrafnidiaeth Cymru i ddatblygu rhaglen RTP ddrafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2026-27
Tachwedd 2025	Erbyn 21 Tachwedd, rhaid i bob CBC rannu copi electronig o'r rhaglen RTP ddrafft gyda'u Harweinydd Trafnidiaeth Rhanbarthol Llywodraeth Cymru
Rhagfyr 2025	Erbyn 19 Rhagfyr, bydd Llywodraeth Cymru yn rhoi adborth ar y rhaglenni RTP drafft i'r Cyd-bwyllgorau Corfforedig.
Diwedd Ionawr 2026	Erbyn 30 Ionawr, rhaid i bob CBC gyflwyno copi electronig o'r rhaglen RTP derfynol i Lywodraeth Cymru

Mawrth 2026	Mae Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo rhaglenni RTP ac yn anfon llythyrau cynnig RTF ar gyfer BA2026-27 at yr awdurdodau lleol a Chyd-bwyllgorau Corfforedig (yn amodol ar gymeradwyaeth y Gweinidogion)
-------------	--

Tabl 2

8.2. I sicrhau'r llywodraethu a'r gymeradwyaeth gywir, mae'r cynigion a ganlyn ar gyfer yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol a'r CBC yn cael eu cynnig:

- **4 Tachwedd**— Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol anffurfiol, gan roi cyfle i'r Aelodau adolygu'r rhaglen arfaethedig
- **7 Tachwedd** – Cyfarfod CBC arbennig i Aelodau gymeradwyo'r rhaglen

8.3. Byddai'r rhaglen wedyn yn cael ei chyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 21 Tachwedd.

9. GOBLYGIADAU ARIANNOL

9.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol yn deillio o'r adroddiad hwn, ond dylai'r Is-bwyllgor gofio'r newidiadau arfaethedig i'r broses ariannu fel y nodir yn Adran 6 o'r adroddiad hwn.

10. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

10.1. Nid oes unrhyw oblygiadau cyfreithiol disgwylidig sy'n deillio o'r adroddiad hwn. Ystyrir goblygiadau llywodraethu ym mharagraff 8.2.

ATODIADAU:

N/A

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb. Darperir unrhyw gyngor pellach yn y cyfarfod.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Gyda chyfeiriad at adran 9 uchod, rwy'n fodlon nad oes oblygiadau ariannol uniongyrchol o'r penderfyniad a geisir ac rwy'n hapus i gefnogi'r penderfyniad. Fodd bynnag, mae'r RTP yn ddatblygiad ariannol sylweddol i'r CBC, yn enwedig o ystyried y gofyniad i'r CBC weithio'n agos gyda'r awdurdodau lleol a'r tebygolrwydd o newid yn y model cyllido y tu hwnt i 2026/27.